

12.09.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**12 Eylül 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

12 Eylül 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sivil Toplum Kuruluşları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Galata Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- KTO-Karatay Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tarsus Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Trakya Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Kremlin'den Rus tahıl ürünlerine ilişkin açıklama

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Karadeniz'den tahıl sevkiyatlarına yönelik varılan anlaşmanın ilk kısmının, Türkiye'nin arabuluculuk çabalarıyla çözüldüğünü vurgulayarak Rus tahıl ürünlerinin ihracatıyla ilgili kısmın ise çözüme kavuşmadığını söyledi.

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Moskova'da gazetecilere yaptığı açıklamada, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin arasında gerçekleştirilmesi planlanan görüşmeye ve tahıl sevkiyatlarına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Görüşmenin gelecek hafta Özbekistan'ın Semerkant kentinde yapılmasının planlandığını anlatan Peskov, iki liderin tahıl sevkiyatlarıyla ilgili süreci de ele almasının öngörüldüğünü söyledi.

ABD'li ve Avrupalı yetkililerin, Rus gıda ve gübre ürünlerine yönelik yaptırım uygulanmadığına yönelik açıklamalarda bulunduklarını anımsatan Peskov, "Bu hukuken doğru olsa da gerçekte Rus gıda ve gübre ürünlerinin uluslararası pazarlara ulaşması son derece zor ve kısıtlanmış durumda. Çünkü ticari gemiler limanlara giremiyorlar, sigortalanamıyorlar ve gemilere hizmet verilemiyor." diye konuştu.

12.09.2022

"Özel görüşme gerekiyor"

Peskov, Rus ürünlerinin uluslararası pazarlara ulaşmasıyla ilgili sorunların çözülmediğini belirterek şunları kaydetti:

"Tahıl sevkiyat planı üzerinde anlaşmaya varıldığında, Karadeniz'deki durumun önündeki engelin kaldırılmasının, Rus ürünlerinin uluslararası pazarlara ihracatı süreciyle bağlantılı olacağı anlaşılmıştı. Bu anlaşmanın bir tarafı çözüldü. İkinci kısım ise çözülmedi. Bu, özel bir görüşme gerektiriyor." dedi.

Bakan Kirişci: Sözleşmeli üretim modelinde son aşamaya geldik

Bakan Kirişci, "Bugün itibarıyla 6 milyon 200 bin ton civarında buğday ve arpa stokumuz var." dedi. Kirişci, "Yıllardan beri şeker pancarında uygulanan sözleşmeli üretimi biraz daha kavram, mevzuat, uygulama olarak, genişleterek bununla ilgili yine düzenlemeyi de son aşamaya getirdik. Meclis açıldığında, sözleşmeli üretim modeli de devreye girmiş olacak." ifadelerini kullandı.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Nevşehir'de bir otelde düzenlenen Tarım Sektörü Temsilcileri Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, sektör paydaşlarıyla bir araya gelmenin önemli olduğunu bilerek illeri ziyaret ettiklerini söyledi.

İklim değişikliği, COVID-19 salgını gibi durumların gıdayla ilgili üretim ve tedarik zincirlerindeki bozulmayı beraberinde getirdiğini belirten Kirişci, Rusya-Ukrayna Savaşı'yla bu durumun zirve yaptığına söyledi.

Tarımda gerek bitkisel gerekse hayvansal üretimde en temel girdilerin mazot ve gübre olduğunu dile getiren Kirişci, şunları söyledi:

"Bunları dışarıdan ithal eden bir ülke konumundayız. Bunları söylüyorum, ne için söylüyorum? Çünkü bu dışa bağımlılık ve dışarıdan almak zorunda kalıyor olmamız nedeniyle bilhassa bu pandemi ve sonrasındaki süreçteki fiyat artışları bizim sektörümüz ile Türkiye'yi de olumsuz yönde etkiledi. Fiyat artışları noktasında söylüyorum ama çok şükür bu ülke üreticilerin sayesinde yani siz kıymetli ve eli öpülesi üreticileri sayesinde hem kendisi için hem de ihraç edilen ürünler noktasında,

yurt dışındaki insanlar için pandemi döneminde de ve sonrasında da üretmeye devam etti. Milletimizin bu kıymetli davranışı, asil davranışı çok şükür bugüne kadar devam etti. İnşallah bundan sonra da sürecektir. Göreve geldiğimden bugüne 6 ayı biraz geçti. Dolayısıyla geldiğimiz gün itibarıyla da o gün ne söylemişsek şu anda da onların gereklerini ve icaplarını yerine getirmeye çalışıyoruz."

"3,7 milyar dolar olan ihracatımız 30 milyar dolarlara doğru gidiyor"

Bakan Kirişçi, Türkiye'nin toprak varlıkları ve biyolojik zenginlikleri ile kendi ihtiyaçlarını üretebilecek durumda olduğuna değinerek şöyle devam etti:

"AK Parti'nin 2002'de iktidar olduğunda bu ülkenin nüfusu 65 milyon. Bugün ülkenin nüfusu 85 milyon. Yani bunu şunun için söylüyorum. Bu ülke işte 'Şuna muhtaç oldu, buna muhtaç oldu.' diyebilecek kadar bu ülkenin üreticilerini yok sayan ve bunların emeklerine saygısızlık gösterenlerin son 20 yılda artan 20 milyon nüfusu kimin doyurduğunu bir kez daha düşünmelerini isterim. O öve öve bitirilemeyen ülkelerin nüfuslarının bile neredeyse bir, bir buçuk katı, iki katına varan bir nüfus eklemlenmiş durumda son 20 yılda. Sadece bu mu? Hayır. İhracatımız arttı. 3,7 milyar dolar olan ihracatımız 25, 27, şimdi 30 milyar dolarlara doğru gidiyor. Ve ne? Türkiye ihracatçı konumunda. Yani ürettiğini kendi insanları için tükettiren aynı zamanda bunu ihraç eden ve ithalat yaptığı halde dış ticaret fazlası veren bir sektör, tarım sektörü. Bunu bu ülkenin üreticileri gerçekleştiriyor. Dolayısıyla biz kendimizi tabii ki ithalata değil, ihracata odakladık. İhracatı yaparken Türkiye'nin kendi ihtiyaçlarını da önemseyerek, bunları da dikkate alarak yapması gerektiğini dile getirdik."

Üreticinin refahı için çalışma yaptıklarına değinen Bakan Kirişçi, "Bugün itibarıyla 6 milyon 200 bin ton civarında buğday ve arpa stokumuz var." diye konuştu.

Kirişçi, bakanlık olarak birçok destek verdiklerini, insanların mutluluğunu sağlayacakları bir yığın desteğin karmaşıklığa neden olduğunu ve bu konuda sadeleşmeye gideceklerini ifade etti.

Pek çok ürünün ekilmeyen alanlarda ekimi için yüzde 75 sübvansiyonlu tohum dağıttıklarını aktaran Kirişçi, bu çerçevede ekilmeyen alanların azalışını sağladıklarını söyledi.

Varisler yoluyla, kırsaldan kente göç nedeniyle ekilmeyen alanların varlığına işaret eden Kirişçi, bu alanların bir yıl azami boş kalmasını, bir yıl daha ekilmez, üzerinde bir üretim faaliyeti yapılmaz ise buranın oradaki en yakın bu faaliyetleri yürüten üreticilere kiralanması imkanını getireceklerini kaydetti.

"Bizim ne arz fazlasına tahammülümüz var ne de arz açığına"

Bakan Kirişçi, sözleşmeli üretimle ilgili mevzuatta değişikliğe gideceklerini aktararak sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yıllardan beri şeker pancarında uygulanan, uygulandığından dolayı da o alanda hep başarılı bulunan, sözleşmeli üretimi biraz daha kavram, mevzuat, uygulama olarak, genişleterek bununla ilgili yine düzenlemeyi de son aşamaya getirdik. Allah nasip ederse inşallah meclis açıldığında, sözleşmeli üretim modeli de devreye girmiş olacak. Sözleşmeli üretim... Bazı kelimeler çok kullanılır ama bu kelimelerin ne anlam ifade ettiği bu yoğunluktan kaynaklı olarak çok dikkate alınmaz. Bir cümleyle söyleyeceğim. Üretmek isteyenle bu üretimi almak isteyen bir araya getirerek aslında ülkenin ihtiyacı olan o alandaki üretimi de belirli bir dengede tutmuş olacağız. Çünkü bizim ne arz fazlasına tahammülümüz var ne de arz açığına tahammülümüz var. Biz istiyoruz ki güvenli stokta dikkate alınarak ihtiyacımız olan ürünler üretilmiş olsun. "

Bu manada sözleşmeli üretimin son derece önemli olduğunu vurgulayan Kirişçi, şöyle konuştu:

"Bundan birkaç gün önce yine Et Süt Kurumu tarafından 6 Eylül 2022 Resmi Gazete'de yayımlandı. Özellikle bu yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla birlikte artık bizim sözleşmeli besicilik projesini hayata geçirdiğimizi şimdiden söyleyebilirim. Bunun özellikle yakın zamanda detaylarının da açıklanacağını buradan sizlerle paylaşmak istiyorum. Et ve Süt Kurumumuz sözleşmeli besicilik faaliyeti ile üreticilerimize pazar ve fiyat garantisi sunacaktır. Oluşturulacak komisyonlar tarafından aylık maliyetler hesaplanacak, belirlenen maliyete göre çiftçi refahı gözetilerek alım fiyatları sürekli güncellenmiş olacak. Alım ve fiyat garantisi verilen üreticiler beş yıllık üretim planlamasını çok rahatlıkla yapabilecekler. Böylece besiciler kazancını teminat altına alacaklar. İsterlerse de tek taraflı olarak bu sözleşmeden vazgeçebileceklerdir. Proje kapsamında besicilerimizi verimliliği arttırmak için eğitim programlarına da tabi tutacağımızı belirtmek isterim. Bunu biz çok önemsiyoruz ve özellikle hayvancılık gibi bir üretim alanında bir faaliyette bunun eksiksiz, noksansız uygulanmasını istiyoruz."

Bakan Kirişçi, ayrıca teknolojiyi kullanarak üreticiyi e-Devlet üzerinden kayıt sistemine dahil edeceklerini, devlet kurumu çalışanlarını ve üreticileri sadece elektronik ortamda buluşturacaklarını sözlerine ekledi.

Et ve süt ürünlerine büyük zam yolda

Kasım ayına kadar et ve süt ürünlerine en az yüzde 30-35 zam gelecek. Fiyatların çok daha fahi yerlere gidebileceğini belirten TÜSEDAD Başkanı Sencer Solakoğlu, "İktidar Hasan'a diyorlar ki sen retme, Hans'a da diyorlar ki sen ret biz seni destekleriz" diyor.

Fiyatlar çok daha fahi yerlere gidebilir. Et ve süt ürünlerine büyük zam yolda. Vatandaş bu gidile tadını bile unutacak

Cumhuriyet'in haberine göre, enerji, yem, mazota gelen zamlar ile kur artıı temel gıda ürünleri et ve sütte yeni zamların da kapısını araladı. 1.5 ay içinde et ve süt ürünlerine en az yüzde 30-35 zam gelecek.

u anda çiğ sütte tavsiye satış fiyatı litre başına 7.50 TL. Üreticinin eline ise kesintilerden sonra 7 TL geçiyor. Üreticilere göre bu fiyat en az 10 lira olmalı. Maliyet artışları nedeniyle birçok ifti sektörü bıraktı. Yemin kilogram fiyatı 7.60 lirayı açtı. Son 1.5 yılda başta ana hayvanlar olmak üzere 1 milyonu aşkın büyükbaş hayvanın kesildiği tahmin ediliyor.

Günlük harcamalarda en yüksek maliyetleri süt ve süt ürünleri grubu 79 liralık harcama gereksinimi ile oluşturuyor. Harcamalarda süt ve süt ürünlerinin payı yüzde 34.6 ile en yüksek paya sahip.

Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) Genel Başkanı Sencer Solakoğlu, et ve sütte çok yoğun zamlar yaşanacağını vurgulayarak **“Üreticinin fiyatını düşük tutarak enflasyonu düşüreceklerine inanıyorlar bu çok yanlış. Maliyetler her geçen gün artıyor. Ekim-kasım ayında hem ete hem süte en az yüzde 30-35 zam gelecek. Fiyatlar çok daha fahiş yerlere gidebilir”** dedi.

Hayvan azlığından dolayı devletin 150 bin büyükbaş hayvan ithalatına izin verdiğine dikkat çeken Sencer Solakoğlu **“İktidar Hasan’a diyorlar ki sen üretme, Hans’a da diyorlar ki sen üret biz seni destekleriz. Bu da yurtdışından daha iyi bir fiyata hayvan alıp oradaki çiftçiyi yüksek fiyata layık görmektir. Yurtiçindeki çiftçiden de ucuza alıp zarar etmesine neden olmaktadır”** dedi.

"ET YERİNE MAKARNA"

Solakoğlu, **"Biz bu işi artık yapmayacağız diyenlerin sayısı hızla artıyor. Bunun için devlet ithalat kapısını açtı. Devlet diyor ki siz üretmeyin biz ithal ederiz. Bu yanlış politikalar devam ettikçe işi bırakan sayısı da artacak. Şu anda mevcutta kemikli etin kilosu 90 lira, bunun en az 120 liraya çıkması lazım ki kafa kafaya gitsin. İthalatı yapan insanlar da fiyatların artacağını öngördükleri için bu hayvanları satın alıyorlar. Yüzde 30-35 zam 1.5 ay içinde kapıyı çalacak"** diye konuştu,

"2001'den bu yana Türkiye'de hayvan sayımı yapılmıyor" diyen TÜSEDAD Genel Başkanı Sencer Solakoğlu **"Son 1.5 yıl içinde 1 milyonu aşkın hayvan kesimi yapıldığını hesaplıyoruz. Çevremizdeki çiftliklerdeki kapasite düşüşleri, Ankara'nın doğusundan anaç kesimleri ile ilgili mezbahanelerden aldığımız bilgiler de bunu doğruluyor. İnsanlar hayvan sayısına göre destek alıyor ya da bankadan ucuz kredi kullanıyor. O hayvanın küpesi var gibi görünüyor ama kaçak kesim çok arttı. Sektör son 3-4 yılda çok kan kaybetti. Artık çiftçinin dayanma gücü kalmadı"** dedi.

TÜSEDAD Genel Başkanı Sencer Solakoğlu **"Son bir ayda yem maliyeti yüzde 10 arttı. Bir kilo yemin fiyatı 7.60 liraya dayandı. Üreticinin tek maliyeti yem değil. Mazota da zam geldi ve gelmeye devam ediyor. Elektriğe de, işçiye de, nakliyeye de, ilaca da her şey zamlanıyor. Fakirleşmeye devam ediyoruz. Temel gıda haricindeki ürünlere talep düşmeye devam edecek. Taklit ürünlerin miktarı artacak. Denetimler artırılmalı. Hepimiz daha az protein daha az temel gıda tüketeceğiz. Yurttaş daha fazla makarnaya yönelecek"** diye konuştu

150 oda ve borsaya akreditasyon sertifikası

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İkiz Kuleler'de gerçekleştirilen törenle 150 oda ve borsa akreditasyon sertifikalarını aldı.

Oda ve borsalara yönelik akreditasyon sertifika töreni, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi. Törende konuşan Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak, TOBB oda ve borsalarına verilen akreditasyonun ticari hayatı kolaylaştıracağını, oda ve borsalara disiplin kazandıracağını söyledi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu ise, söz konusu sertifikanın oda ve borsaların verdiği hizmetin bir belgesi olduğunu aktardı.

Akreditasyon denetim sürecini başarıyla tamamlayan 150 oda ve borsanın akreditasyon sertifikalarını alacağını ifade eden Hisarcıkıoğlu, oda ve borsa temsilcilerinden bu belgelerini asmalarını rica etti.

Hisarcıkıoğlu, dünyanın bir değişim ve dönüşümden geçtiğini belirterek, TOBB ve oda-borsa camiası olarak bu değişim ve dönüşümün öncüsü olmak zorunda olduklarını kaydetti.

Türk iş dünyasının başkanı olarak, Avrupa'da, Asya Pasifik'te, İslam ülkelerinde ve Türk Cumhuriyetleri'nde oda başkanlığı ya da yönetim kurulu üyeliği yaptığını anımsatan Hisarcıkıoğlu, salgın dönemini dünyaya kıyasla Türk iş dünyasının en az etkiyle atlattığını aktardı.

Rifat Hisarcıkloğlu, akreditasyon sistemi sayesinde oda ve borsaların kendilerini geliştirdiğini anlattı. Akredite oda ve borsaların 30'dan fazla ülkenin odaları ile proje yürüttüğünü belirten Hisarcıkloğlu, oda ve borsaların girişimcilere en iyi şekilde hizmet üreten ve sunan merkezler haline geldiğini kaydetti.

Hisarcıkloğlu, oda ve borsaların hizmet kalitesi anlamında, Londra, Paris, Berlin'deki oda-borsa seviyesine ulaştığını vurgulayarak, tüm dünyaya sistemi ihraç edecek konuma geldiklerini ifade etti.

"Yeni akreditasyon standardını belirledik"

Hisarcıkloğlu, şu an 365 oda ve borsadan 278'inin akredite edildiğini, 35'inin de sürecinin devam ettiğini belirterek, tüm oda ve borsaların akredite olmasını hedeflediklerini söyledi.

Talep ve görüşler doğrultusunda yeni hedeflere uygun, yeni bir akreditasyon standardı belirledikleri bilgisini veren Hisarcıkloğlu şunları kaydetti: "Ticaret, e-ticaret ve dış ticaret, sanayi-üretim, tedarik zinciri ve AR-GE faaliyetleri, sosyal sorumluluk, turizm ve coğrafi işaret gibi yerel değerlerin tanıtımı, istihdam ve mesleki eğitim gibi konular da artık standardın yeni dönemde bir parçası haline geldi. Akreditasyon sisteminde tam puan 65'ti, şimdi tam puanı 100'e çıkarıyoruz. Geçmişte puanlarınıza göre A, B, C olarak sınıflanıyordunuz. Artık puanlarınıza göre 5, 6 ve 7 yıldızla sınıflanacaksınız. Yani A sınıfı akredite olanlar, bundan sonra 7 yıldızlı oda-borsa haline gelmiş olacak. Odaların ve borsaların akreditasyon sistemlerini birbirinden ayırıyoruz. Borsalar, artık kendilerine özgü bir standartta, asli borsacılık hizmetleri bazında denetlenecekler."

Hisarcıkloğlu, yapılan bu değişikliklerle daha kaliteli kurumsal hizmet sunmayı hedeflediklerini söyledi. Kriterleri zorlaştırarak, oda-borsalara yeni ve daha yüksek bir hedef verdiklerini ifade eden Hisarcıkloğlu, akreditasyon sisteminin 20. yılında oda ve borsaları bir üst lige daha çıkarmayı amaçladıklarına vurgu yaptı.

Hisarcıklioğlu: Mart ayında TOGG'a hep beraber binebileceğiz

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, "Mart ayında inşallah TOGG'a hep beraber binebileceğiz. Yüzde yüz elektrikli, masrafı yok. Benzinliye göre hava kirliliği yok. Çevre dostu bir arabaya hep beraber bineceğiz." dedi.

Karaman Ticaret Borsası Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk AŞ'nin açılışına katılan Hisarcıklioğlu, yatırım ve istihdamla insanlığa hizmet etmenin önemine işaret ederek, hizmete alınacak tesisin hayırlı olmasını diledi.

Lisanslı depoculuk konusunda büyük ve önemli yatırımların ülke ekonomisine kazandırıldığına dikkati çeken Hisarcıklioğlu, şöyle konuştu:

"Dünyadaki bütün borsalarla yarışır hale geldik. Bugün itibarıyla Karaman Ticaret Borsası, İngiltere, Berlin ve Fransa'daki bütün borsalarla aynı standartta hizmet verdiğinin kalitesini almış oldu. Bundan dolayı onları kutluyorum. Bu görevler meccanen yapılıyor, para pul yok haberiniz olsun. Tamamıyla cepten harcıyoruz. Kime hizmet etmek için, Karaman'a hizmet etmek için. 'Niye yapıyorsunuz' diyorlar. Güzel bir söz var, 'insanın en hayırlısı insanlara faydalı olandır'. Şimdi bir yaşadığımız dünya bir de gerçek dünya var. Eğer orada sınıfı geçmek istiyorsan, burada insanlara faydalı iş yapacaksın. İşte bizim en büyük ticaretimiz. 'Kayserili sen bedava iş yapmazsın' diyorlar, doğru yapmam. Bu işte ticaret var kardeşim. Allah razı olsun, oda ve borsa başkanlarımız şehirlerinde, 'ekonomiyi nasıl kalkındırırız, nasıl bir kişiye daha fazla istihdam imkanı sağlarız ve sanayici üyelerimizin önünü açarız' diye bu kapsamda çalışıyorlar."

TOGG martta yollarda

Yerli otomobil TOGG hakkında da açıklamalarda bulunan Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti:

"Allah nasip ederse 2017'de görevini üstlendiğimiz TOGG'un da yani Türkiye'nin ilk yerli, milli ve bütün hakları Türk olan bir otomobilin fabrikasının 29 Ekim'de Gemlik'te açılışını gerçekleştireceğiz. Mart ayında inşallah TOGG'a hep beraber binebileceğiz. Yüzde yüz elektrikli, masrafı yok. Benzinliye göre hava kirliliği yok. Çevre dostu bir arabaya hep beraber bineceğiz. Dünyayla aynı zamanda. Bütün dünyada aynı teknoloji aynı zamanda Türkiye'ye getirmiş oluyoruz."

Cari açık temmuzda 4 milyar dolara yükseldi

Haziranda 3,5 milyar dolar olan cari işlemler açığı temmuz ayında beklentilerin de üzerine çıkarak 4 milyar dolara yükseldi.

Merkez Bankası (TCMB), temmuz ayı ödemeler dengesi verilerini açıkladı.

Buna göre, cari işlemler açığı temmuzda bir önceki yılın aynı ayına göre 3,7 milyar dolar artışla 4,01 milyar dolara yükseldi.

Böylece, 12 aylık cari işlemler açığı 36,5 milyar dolar oldu.

Piyasadaki beklenti, cari işlemler hesabının temmuzda 3 milyar 470 milyon dolar açık vereceği şeklindeydi.

Haziranda ise bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 269 milyon dolar artarak 3 milyar 458 milyon dolara yükselmişti.

DIŞ TİCARET AÇIĞINDAKİ ARTIŞ ETKİLİ OLDU

Temmuz ayı ödemeler dengesi verisinin detaylarına ilişkin şu veriler paylaşıldı:

- Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 6.162 milyon ABD doları artarak 9.308 milyon ABD dolarına yükselmesi etkili oldu.
- Öte yandan, aynı dönemde hizmetler dengesi kaynaklı girişler 2.268 milyon ABD doları artarak 5.778 milyon ABD dolarına yükselmişken, birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışlar 181 milyon ABD doları azalarak 559 milyon ABD dolarına geriledi.
- Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı, bir önceki yılın aynı ayında 3.124 milyon ABD doları fazla vermişken, bu ay 3.737 milyon ABD doları fazla verdi.
- Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 1.578 milyon ABD doları artarak 4.090 milyon ABD doları olarak gerçekleşti.
- Bir önceki yılın aynı ayında 66 milyon ABD doları net giriş kaydeden ikincil gelir dengesi kalemi, bu ayda 79 milyon ABD doları net giriş kaydetti.

Navlun fiyatları yarı yarıya düştü

Ana deniz ticaret yollarındaki navlun fiyatları, yüksek enflasyonun tüketici talebini düşürmesinin ve küresel tedarik zinciri sorunlarının hafiflemesinin ardından düşmeye devam ediyor. Freightos Baltık Küresel Konteyner Endeksi'nin değeri (40 inç HC konteyner maliyeti) bu yılın başında 9 bin 293 dolar seviyesindeyken, 9 Eylül itibarıyla 5 bin doların altına indi.

Navlun piyasasındaki taşımacılık ücretlerinin göstergesi olarak bilinen Baltık Kuru Yük Endeksi (Baltic Dry Index-BDI), geçen ekim ayı başında 5 bin 650 puan ile 2008'den bu yana kaydedilen en yüksek seviyeye ulaşmasının ardından düşüş eğilimine geçti. Küresel ekonominin öncü göstergelerinden olan endeks, yıl başında 2 bin 200 puan seviyelerinde bulunurken, 9 Eylül itibarıyla bin 213 puan seviyesinde seyretti.

Küresel ticaretin 12 önemli deniz yolu şeridindeki konteyner navlun oranlarını ölçen Freightos Baltık Küresel Konteyner Endeksi'nin değeri ise (40 inç HC konteyner maliyeti) bu yılın başında 9 bin 293 dolar seviyesindeyken, 9 Eylül itibarıyla 5 bin doların altına indi.

Yine endekse göre, Çin'den ABD'nin Batı Kıyıları bölgesine konteyner maliyeti, Ocak 2022'ye göre yaklaşık 60 düşüşle 4 bin dolar seviyesine geriledi.

Asya'dan Avrupa'ya gönderilen bir konteynerin maliyeti ise yüzde 50'den fazla düşerek 8 bin doların altına indi.

Küresel olarak tüm malların yüzde 90'ından fazlası gemi ile taşınıyor ve bu nedenle konteyner taşımacılığı dünya ticaretinin can damarı olarak görülüyor.

Uzmanlar, yüksek enflasyonun yol açtığı potansiyel bir küresel resesyon zemininin navlun fiyatlarını aşağı çektiğini, tüketim ürünlerine COVID-19 sonrası talep artışının yavaşlaması, perakendeciler ve üreticilerin de mallarını normalden daha erken tedarik etmesinin de bu düşüşe katkıda bulunduğunu belirtti.

Öte yandan, Çin, şu anda sipariş edilen konteyner gemisi kapasitesinin yaklaşık yüzde 54'ünü kontrol ederken, Pekin'in sıfır COVID-19 politikası nedeniyle Çin'deki aksama küresel tedarik zincirini olumsuz etkiliyor.

Buna rağmen, analistler, tedarik zincirinde baskıların hafiflemesi, Walmart gibi büyük perakendecilerin ürünlerini daha erkenden tedarik etmeleri, talebin düşmesi ve küresel ekonomide olası resesyonun etkisiyle navlun oranlarının yılın geri kalanında düşmeye devam etmesini öngörüyor.

Bazı limanlarda gemi sıkışıklığı sürüyor

Almanya'nın önde gelen ekonomi enstitülerinden Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü'ne (IfW) göre, 7 Eylül itibarıyla küresel olarak taşınan tüm malların yaklaşık yüzde 11'i önemli limanlarda sıkışmış durumda bulunuyor.

IfW, navlun oranlarının düşmesine rağmen, söz konusu tıkanıkların ve yüksek yakıt masraflarının navlun oranlarının COVID-19 salgını öncesi seviyelere dönüşünü engellediği ve yüksek nakliye maliyetlerinin küresel ticarete daha fazla toparlanmayı baskıladığını değerlendiriyor.

Ayrıca, gemi şirketlerinin karbon emisyonlarını önemli ölçüde azaltacak yeni teknolojilere ve yakıtlara milyarlarca yatırım yapması da navlun fiyatlarının daha fazla düşmesine engel oluyor.

Öte yandan, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), küresel mal ticaretinin bu yıl yüzde 3 büyümesini beklerken, devam eden Rusya-Ukrayna savaşı, artan enflasyonist baskılar ve gelişmiş ekonomilerde beklenen para politikası sıkılaşması nedeniyle bu tahminle ilgili belirsizliğin arttığını belirtti.

Bu arada, politika yapıcılar yükselen enflasyona karşı resesyon riskini göze alırken, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası gibi pek çok kuruluş büyüme tahminlerini düşürerek birçok ülke için resesyondan kaçınmanın zor olacağı uyarısında bulunuyor.

Enflasyon ve kısıtlayıcı para politikalarının dünya ekonomisinin büyüme hızını düşüreceği öngörülürken, COVID-19 salgını ve Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaş da küresel ekonomiye ilişkin belirsizliğin sürmesine neden oluyor.

Savunma sanayii ihracatı rekora gidiyor

Savunma ve havacılık sektörü 2022’de rekor seviyelere ulaşmanın işaretlerini veriyor. Yılın 9 ayı sonu itibariyle toplam sektör ihracatı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 42,2 artışla 2 milyar 636 milyon dolara ulaştı.

Mehmet KAYA/ANKARA

Savunma ve havacılık sanayiinde 2022 rekor yılı olacak gibi görünüyor. Ağustos ayı itibariyle yıllık ihracat artışı tüm zamanların rekoruna ulaşarak 3 milyar 992 milyon dolara çıktı. Yıl sonuna kadar benzer performans sergilenmesi halinde ihracatta rekor yanında, Türkiye’nin küresel konumunda da farklılaşma ihtimali bulunuyor.

Özellikle insansız hava araçlarına yönelik yoğun ilgi, kara ve deniz platformu satışlarının yapılması ve platformlardaki yerli sistem ve alt sistemlerin artması nedeniyle, daha yüksek seviyede Türkiye üretimi ürünün satılıyor olması ihracat rakamlarını yükseltiyor. Türkiye’nin havacılık alanındaki şirketleri de uzun vadeli kontratlar nedeniyle düzenli ihracat gerçekleştiriyor.

Türkiye ihracatta üst sıralara tırmanıyor

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Ocak-Ağustos döneminde savunma ve havacılık ihracatı bir önceki yıl aynı dönemine göre yüzde 42,2 artarak 2 milyar 636,9 milyon dolara ulaştı. Ağustos ayı itibariyle yıllıklandırılmış ihracat ise 3 milyar 992 milyon dolara çıktı. Bir önceki yıl aynı ay itibariyle bu kapsamdaki artış ise yüzde 38’i buldu. Bu artış savunma sanayii için ciddi bir yükseliş anlamına geliyor.

Çeşitli bölgesel etkilere bağlı olarak artış gösteren Türkiye ihracatının düzenli artıp artmayacağına yönelik görüş farklılıkları bir yana, savunma ve havacılık sektöründeki seviye Türkiye'nin önemli sıralamalarda üstlere tırmanması anlamına geliyor. İhracata yönelik istikrar göstergeleri arasında SASAD'ın verilerine göre 2021'de ilk defa Türk şirketlerinin aldığı yurt dışı siparişler, yerli siparişleri geçti.

2021'de 380 milyon dolarlık savunma sanayi ürünü teslim edildi

SIPRI verilerine göre Türkiye, şu anda en fazla savunma sanayii ürünü satan ülkeler arasında 2020'de 14, 2021'de ise 11. sıraya yükseldi. SIPRI, sadece savunma sanayii ürünlerini baz alan ve satılan ürünlerin değerlerini karşılaştırılabilir hale getirmek için geliştirdiği "trend-indicator value- TIV" adını verdiği bir değerlendirme metodolojisi kullanıyor. Türkiye bu metodolojiye göre 2021'de 380 milyon dolarlık savunma sanayii ürünü teslim etti. Türkiye'nin üzerinde 566 milyon dolar ile Güney Kore bulunuyor. Türkiye'de savunma ve havacılık sanayiinde ürün ve hizmet satışları SASAD ve TİM kayıtlarıyla belirleniyor. SASAD sektör anketleri ve veri toplamayla, ayrıca bakım-onarım vb. hizmet satışlarını da dikkate alarak yurt dışı satış geliri ölçtüğü için TİM kayıtlarına yakın olmakla birlikte daha fazla sonuç açıklıyor.

2022'de Türkiye'nin 4 milyar dolar ve üzerinde bir ihracat gerçekleştirmesi olası görünüyor. Stratejik planda ise 2023'te 10,2 milyar dolar savunma ve havacılık ihracatına ulaşarak, bu alanda sektör sürdürülebilirliği açısından gelişmiş ülkeler kategorisine girme hedefi konulmuştu.

2023'te sektörün bu ihracat seviyesine ulaşması beklenmiyor. Yine de Türkiye'nin geniş tanımlı savunma ve havacılık sektörü içinde hedeflediği ikinci kademe ülkeler grubuna gireceği tahmini yapılıyor.

En fazla savunma sanayii ürünü ihraç eden ülkeler

SIPRI, 2022-SIPRI TIV Metodolojisine göre milyon ABD doları

Sıra	2021	2020	Ülke	İhracat
1	1	1	ABD	10.613
2	3	3	Fransa	3.954
3	2	2	Rusya	2.744
4	6	6	İtalya	1.717
5	8	8	Çin	1.085
6	4	4	Almanya	914
7	5	5	İspanya	612
8	12	12	İsrail	606
9	9	9	Bir. Krallık	601
10	7	7	Güney Kore	566
11	14	14	Türkiye	380
12	13	13	İsveç	332
13	10	10	Hollanda	299
14	11	11	Avustralya	173
15	16	16	İsviçre	147

Savunma ve Havacılık Sanayii Ciro ve dış satış-ithalat-SASAD (Milyon \$)

Yıllar	Toplam Ciro	Değ. %	Dış satış	İthalat
2012	4.800	-	-	-
2013	5.076	5,75	-	-
2014	5.101	0,49	1.855	1.351
2015	4.908	-3,78	1.929	1.067
2016	5.968	21,6	1.953	1.289
2017	6.693	12,14	1.824	1.544
2018	8.761	30,89	2.188	2.449
2019	10.884	24,23	3.068	3.088
2020	8.856	-18,65	2.266	2.162
2021	10.159	14,72	3.225	2.062
2022			(TİM)	
01-08			2.637	
2022			(TİM)	
/08*			3.992	

*Yıllıklandırılmış

Yunanistan Başbakanı Miçotakis: Erdoğan ile görüşmeye her zaman açığım

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile diyalog kapısını kapatanın kendisi olmadığını belirterek, "Erdoğan ile görüşmeye her zaman açığım ve yine bir görüşme fırsatımız olacağına inanıyorum." diye konuştu.

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, Uluslararası Selanik Fuarı kapsamında düzenlenen basın toplantısında gündeme ilişkin soruları yanıtladı.

Türkiye'nin, seçim sürecine girdiği için Yunanistan ile gerginliği tırmandırdığını ve Yunanistan'ı saldırgan göstermeye çalıştığını ileri süren Miçotakis, "Yurt dışında Yunan adalarının Türkiye için bir tehlike teşkil ettiğine inanan kimse yok, özellikle Türkiye Cumhurbaşkanı (Recep Tayyip Erdoğan) Yunan adalarının egemenliğini sorguladığında, aksine Türkiye'nin adalarımızı tehdit ettiğine inanan çok sayıda kişi oluyor." diye konuştu.

"Erdoğan ile görüşmeye her zaman açığım"

Miçotakis, Yunanistan'ın kurduğu ittifaklara bağlı kalmaya ve silahlı kuvvetlerini güçlendirmeye devam edeceğini belirterek, "Aynı zamanda Türkiye ile iletişim kanallarının da her zaman açık olmasını isteyeceğiz." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile diyalog kapısını kapatanın kendisi olmadığını savunan Miçotakis, "Erdoğan ile görüşmeye her zaman açığım ve yine bir görüşme fırsatımız olacağına inanıyorum." diye konuştu.

"Türkiye'nin Prag'a davetine itirazımız yok"

AB Dönem Başkanı Çekya'nın ev sahipliğinde Prag'da ekimde düzenlenecek "Avrupa Siyasi Topluluğu" toplantısına muhtemelen Türkiye'nin de davet edileceğini dile getiren Miçotakis, "Benim bu davete, hiçbir itirazım yok." ifadesini kullandı.

Miçotakis, Türkiye'nin Prag'daki toplantıya katılmasının Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) dolaylı olarak tanınması anlamına da gelebileceğini öne sürerek, Erdoğan'ın toplantıya katılmasının "açık konuşma" için bir fırsat olacağını savundu.

"Sürekli geçmişî eşelemeyelim"

Türkiye ile gerginlik istemediğini öne süren Miçotakis, "Sürekli geçmişî eşelemeyip, gelecekte nasıl bir yol izleyeceğimize, ortak sorunlarla nasıl bir iş birliği çerçevesinde mücadele edeceğimize bakmamızı çok isterdim. Maalesef Türkiye'de böyle bir yaklaşım göremiyorum." yorumunu yaptı.

Türkiye ile sıcak bir çatışmanın olası olduğunu düşünmediğini ifade eden Miçotakis, "Ankara caydırıcı gücümüzü çok iyi biliyor." diye konuştu.

Bunlar yanlışlıkla değil, taammüden!

Alaattin AKTAŞ

12 Eylül 2022 Pazartesi

Acaba orta vadeli program yapmayı bıraksak mı artık! Bu iş için harcanan zamana yazık oluyor sanki.

✓ Programlarda ne yazdığının hiç önemi kalmadı ki.

✓ 2022 TÜFE artışı hedefi yüzde 9.80, gerçekleşme tahmini yüzde 65.

✓ 2022 dolar kuru hedefi 9.27, gerçekleşme tahmini 16.62.

Yaklaşık bir yıl öncesi... Bu köşede 19 Ekim'de orta vadeli program hedeflerini ve bu hedeflerin bir kısmında sağlanan gerçekleşmeyi irdelemiştim. OVP'de ortaya konulan hedefler bir türlü tutturulamıyor ve öngörülenle gerçekleşme birçok göstergede epeyce farklılık gösteriyordu. Hedeflerin uzağına düşme gibi bir sorun vardı ve özet olarak şu görüşleri dile getirmiştim.

Elinizde yok yok! Eleman mı, eleman; tüm dünyada olan biteni izleyecek altyapı mı, en alası; hedef aldığınız büyüklüklerin düzeyini belirlemede etkili olacak karar alma gücü mü, önünüzde engel oluşturabilecek çakıl bile bulunmuyor. Öyleyse sorun ne?

Öngörüsüzlük mü?

İş bilmezlik mi?

Cehalet mi?

Başta yanlış hedef belirlemiş olmak mı?

Sahi ne, gerekçe ne?

Yüzlerce çalışan oturuyor, adeta gece gündüz çalışıyor, ortaya orta vadeli program çıkıyor. Bu programda gelecek üç yıla ilişkin varsayımlar, hedefler var.

Bu hedefler yıllardır bir kere bile, evet bir kere bile tutmaz mı? Hani “ilaç niyetine” denir ya, aynı o şekilde, bir yıl bile hedefi yakalamak mümkün olmaz mı?

Sonra da ülkede yatırım yapılmıyor, yabancı Türkiye’ye gelmiyor... İnsanlar önünü göremiyor ki yatırım yapsın!

Bir iş insanı yatırım yapacaksa öncelikle enflasyonun ne olacağını, kurun nasıl seyredeceğini bilmek ister. Hele hele döviz cinsi borçlanmaya gidecek ve dış borç kullanacaksa dövizin seyrini mutlaka bilmek ister.

Eğer orta vadeli programlarda dile getirilen değerleri esas alırsa, kurun seyrini bildiğini zanneder ve çok fena yanılır.

Bu yıl durum farklı

Bu yıla, hatta geçen yılın ortasına kadar hedefleri ıskalamak gibi bir durum yaşıyorduk. Ama durum 2021’den başlayarak çok farklı bir yöne evrildi. Hele hele bu yıl öngörülen büyüklüklerin yanına bile yaklaşamadı. Çünkü tercih değişti.

Çünkü artık önemli olan OVP’ye yazılana göre gitmek değildi. Artık OVP adet yerini bulsun türü bir metne dönüştü.

Ekonomide enflasyona karşı büyümenin tercih edildiği, bir anlamda enflasyonun ikinci plana itildiği kaç kez dile getirildi, biz de kaç kez yazdık bunu.

Dolayısıyla özellikle bu yıl yaşananlar tümüyle taammüden! Bilerek, isteyerek bu sonuçların ortaya çıkacağı öngörülerek atılmış adımlardan söz ediyoruz.

Enflasyonun düşmesi de baz etkisine bırakılmış durumda zaten. Merkez Bankası da savaşın sona ereceği günü bekliyor.

Dolayısıyla biz enflasyonu adeta kendi haline bıraktık!

2023’ten sonra değişecek

Son yıllarda ne öngörmüşüz ve ne olmuş, yine de bakalım ve bu yılki sapmayı çok somut olarak görelim.

Ancak 2023’ten sonra, hatta belki 2023’ten itibaren bu yılki kadar büyük sapmalar beklemediğimizi de belirtelim.

Seçimi Millet ittifakı kazanırsa ekonomi politikası kökten değişecek zaten. Kazanan Cumhur ittifakı olursa onlar da kesinlikle politika değişikliğine gidecek. Dolayısıyla ekonomik büyüklüklerde öngörülene göre bu yılki gibi sapmalar pek görülmeyecek.

ENFLASYON VE DÖVİZDE BİR YAZANA BAKIN, BİR OLANA; YETER!

Bugün yıllık ortalama dolar kuru ve TÜFE artışına ilişkin sekiz yılın hedefi ve gerçekleşmesini aktarmak istiyorum. Bu yıla ilişkin gerçekleşme verileri tabii ki tahmini gösteriyor.

Her yıl için üç hedef var. OVP'lerde bir sonraki yıl ile izleyen iki yıl için hedef konuluyor. Örneğin 2020-2022 dönem orta vadeli programında TÜFE artışı 2020 için yüzde 8.50, 2021 için yüzde 6.00, 2022 için yüzde **4.90** olarak öngörülmüş.

2021-2023 orta vadeli programında hedefler 2021 için yüzde 8'e, 2022 için yüzde **6.00**'ya çıkarılmış. 2022-2024 OVP'sine göre ise bu yılın TÜFE hedefi yüzde **9.80**. Yani 2022 için sırasıyla **4.90, 6,00 ve 9.80**'lik TÜFE artışı öngörülmüş. Gerçekleşme ne bekleniyor; yüzde 65. Son hedef olan yüzde 9.80'i esas aldığımızda bile müthiş bir sapma.

Hedef olan 9.80 nere, gerçekleşme tahmini olan 65 nere!

Ama dedim ya bu özünde yanlış bir politikanın sonucu değil, bu tercih edilmiş bir politikanın sonucu. Bu arada grafiği oluştururken ilgili yıl için hedeflenen son oranı ve gerçekleşmeyi esas aldım. Yukarıdaki örnek için söylersem, 2022 için enflasyon hedefi yüzde 9.80. Yüzde 65 ise tabii ki gerçekleşme değil, şu aşamada tahmin. Grafik bu şekilde oluşturuldu.

Döviz kurunda da aynı sapma

Öngörülenle gerçekleşme ya da bu yıl için söylersek gerçekleşme tahmini arasındaki fark yalnızca enflasyon için söz konusu değil ki. Enflasyonla büyük etkileşim içinde olan bir başka göstergede, döviz kurunda da öngörülene göre hep sapma yaşanıyor.

Ancak bu yıla gelinceye kadar sapmalar görece küçüktü. Baksanıza 2016 için 3 liralık öngörüye karşılık dolardaki gerçekleşme 3.02 olmuş.

2019'da 5.60 öngörülmüş, gerçekleşme 5.68. 2020'den itibaren hedef ile gerçekleşme makası açılmaya başlamış.

Hele hele bu yıl! Son hedef 9.27, gerçekleşme tahmini ise 16.62. Yani öngörülen 100, gerçekleşme 179'a gidiyor. Farka bakar mısınız!

Bu kendi kendine olmadı işte. Faiz indirimine gidilmese böylesine bir kur artışı yaşanır mıydı? Faiz indirimine gidilirken kurun bu ölçüde artacağı bilinmiyor muydu?

TÜFE artışı hedefi ve gerçekleşme (Yüzde)

Program dönemi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2015-2017	6,30	5,00	5,00								
2016-2018		7,50	6,00	5,00							
2017-2019			6,50	5,00	5,00						
2018-2020				7,00	6,00	5,00					
2019-2021					15,90	9,80	6,00				
2020-2022						8,50	6,00	4,90			
2021-2023							8,00	6,00	4,90		
2022-2024								9,80	8,00	7,60	
2023-2025									24,90	13,80	9,90
Gerçekleşme	8,81	8,53	11,92	20,30	11,84	14,60	36,08	65,00(T)			

Yıllık ortalama dolar kuru hedefi ve gerçekleşme (TL)

Program dönemi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2015-2017	2,29	2,37	2,44								
2016-2018		3,00	3,13	3,24							
2017-2019			3,18	3,30	3,38						
2018-2020				3,73	3,92	4,02					
2019-2021					5,60	6,00	6,20				
2020-2022						6,00	6,41	6,74			
2021-2023							7,68	7,88	8,02		
2022-2024								9,27	9,77	10,27	
2023-2025									21,52	24,62	25,77
Gerçekleşme	2,71	3,02	3,65	4,71	5,68	7,04	8,98	16,62(T)			

TÜFE artışında ne umduk, nereye savrulduk... (%)**Dolarda ne öngörüldü, ne oldu... (TL)**

Siyasetin ağırlıklı gündemi ekonomi

Maruf Buzcugil

12 Eylül 2022 Pazartesi

“İktidar da muhalefet de henüz tüm kesimlerin destek vereceği ‘önden özveri yüklemeli’ en az orta vadeli bir enflasyonla mücadele programının gerekliliğinden söz etmeye yanaşmıyor.”

Yüksek enflasyon Türkiye ve dünyayı kasıp kavuruyor. Enflasyonla baş etme telaşındaki ülkeler ve dev ülke grubunun ekonomik alanını kontrol etmeye çalışan AB enflasyon düzeylerine göre farklı radikal önlemler alıyorlar. Bu ülkeler arasında Türkiye, hem G20 hem de OECD’de resmi verilerle yüzde 100’leri aşan çok yüksek enflasyonuyla olumsuz ayrışıyor.

Türkiye gelecek yıl çok önemli bir seçim sürecine hazırlanıyor. Bu nedenle acı reçeteler içermesi kaçınılmaz enflasyonla bütüncül mücadele programları henüz siyasi çevrelerde dillendirilemiyor. İktidar da muhalefet de tüm kesimlerin destek vereceği **“önden özveri yüklemeli”** en az orta vadeli bir programın gerekliliğinden söz etmeye yanaşmıyor. Ama siyasetin gündeminde ekonomi var. Enflasyon mağduru kesimlerin sıkıntılarını biraz dindirme iddiasındaki yasal düzenlemeler iktidar tarafından TBMM’nin 1 Ekim’de mesaiye başlamasıyla art arda Meclis gündemine getirilecek. Bunların bir kısmının ilk kez muhalefet tarafından ülke gündemine getirilen düzenlemeler olduğunu hatırlatmakta yarar var. Tabii ki torba tekliflerin yanı sıra Ekim ortasından itibaren TBMM, 2023 Yılı Bütçesi üzerinde çalışmaya başlayacak.

Torba yasa teklifleri peş peşe gelecek

TBMM’nin açılması ile birlikte gündeme gelmesi beklenen düzenlemeler şöyle:

-Dar gelirliilere dönük destek paketiyle 6 milyon dar gelirli vatandaşın 15 Ağustos öncesine ait icra ve haciz işlemi başlatılmış 30 milyar lira tutarındaki borçları silinecek. Elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi temel ihtiyaçlara ait sözleşmelerden kaynaklanan borçları kapsayacak. 5 milyona yakın ailenin 2 bin liraya kadar olan borcu icradan düşecek.

- Şirketler de icraya verdikleri alacaklarını muhasebe kayıtlarında gider olarak gösterecek ve vergiden düşebilecekler.
- Paketin ikinci ayağını takibi varlık yönetim şirketleri tarafından yapılan icradaki borçlar oluşturacak. Varlık yönetim şirketlerine devredilmiş 2 bin 500 liraya kadar olan icra takibindeki borçları devlet üstlenecek.
- KYK öğrenim kredilerinin geri ödemelerine dönük yasal düzenleme yapılacak.
- İşçi-işveren, ticari uyuşmazlıklarda uygulanan arabuluculuğun kapsamının ev sahibi-kiracı arasındaki kira anlaşmazlıklarını da kapsayacak şekilde genişletilmesi için de düzenleme yapılması bekleniyor.
- Anayasa Mahkemesi, Fiyat İstikrarı Komitesi'nin kuruluşuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesini, Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmişti. Bu nedenle Fiyat İstikrar Komitesi için yasal düzenleme yapılacak.
- Enflasyon muhasebesi konusunda iş dünyasından talepler var. Bu konuda yasal düzenleme yapılıp yapılmayacağı henüz netlik kazanmadı. Enflasyon muhasebesinin öne çekilmesi için kanun değişikliği gerekiyor.
- Kamudaki sözleşmeli personelle ilgili çalışmada sona gelindi. Meclis açılınca sözleşmeli personel düzenlemesinin gündeme gelmesi bunu taşeron işçilerle ilgili düzenlemenin takip etmesi bekleniyor.
- Muhalefetin sıkı takibindeki emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesinin de yılsonundan önce ele alınması olasılığı var. Bakan Vedat Bilgin'in yaptığı son açıklamaya göre EYT düzenlenesi aralık ayında gündeme gelecek.
- Seçime giderken vergi ve prim başta olmak üzere kamuya olan borçların yapılandırılmasına ilişkin yeni bir düzenlemeye gidilmesi de söz konusu.

Hazırlıklarını izlediğimiz bu düzenlemeler dışında sıkıntılı tüm kesimlerden gelen talepler ekonomi yönetiminin yaptığı istişareler sonunda değerlendirilerek yasal düzenleme haline getirilebilecek.

DÜNYA okurlarının haber, analiz ve köşe yazılarından takip ettiği gibi geçen hafta açıklanan OVP'de seçim öncesi yapılması beklenen maliyetli düzenlemeler için harcama esnekliği sağlanabilecek.

CHP vatandaşı rahatlatacak düzenlemelere destek verecek

Torba yasalarla düzenlenmesi söz konusu sıkıntıları sürekli gündeme getiren CHP'nin TBMM'deki yasama sürecinde nasıl bir tutum takınacağı merak ediliyordu. Geçen hafta bir grup gazeteciyle birlikte sohbet ettiğimiz CHP Genel Başkan Yardımcısı ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu sözcüsü Bülent Kuşoğlu, "Seçim

öncesi vatandaş lehine düzenlemelere elbette destek vereceğiz” dedi. Kuşoğlu, bir kısmını ilk kez CHP’nin gündeme taşıdığı ekonomik sıkıntılarla ilgili düzenlemeleri yakından takip edeceklerini söyledi.

Konut seferberliği için doğru zamanda mıyız?

Yüksek enflasyon orta ve uzun vadeli perspektifi bulanık hale getiriyor belirsizliği artırıyor. Çok kısa vadeli hareketler ve önlemler zorunlu olarak öne çıkıyor. Uzun vadeli öngörü ve finansman gerektiren konut, gayrimenkul yatırımları enflasyonla barışık değildir. İlk defa konut sahipliğini amaçlayan mortgage (otur ve öde) sistemi, istikrarlı ekonomilerde ve enflasyonun düşük seyrettiği ülkelerde daha başarılı oluyor. Çünkü çalışanlar uzun dönemde gelirlerinin ne kadarlık bölümünü sahip olmaya çalıştıkları konutun finansmanına ayırabileceklerini öngörebiliyorlar.

Konut seferberliği başlıyor

Türkiye’de iktidar seçim öncesi tüm illeri kapsayan çok iddialı bir konut seferberliği başlatıyor. Detaylarını yarın ilk kez Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın açıklayacağı atılımla 81 ilde 250 bin sosyal konutun ilk defa ev sahibi olacak çalışanların talebine sunulması bekleniyor. Aylık geliri İstanbul’da 16 bin, diğer illerde ise 14 bin liranın altında olan vatandaşların 240 ay (20 yıl) vadeye varan ödeme koşullarıyla kira öder gibi ev sahibi olması hedefleniyor.

Yüksek enflasyonun aktüerya hesaplarını anlamsızlaştırdığı ücretlerin enflasyon karşısında sürekli güncellenmek zorunda kaldığı ortamda bu çok cazip hedefli atılımın nasıl sonuç vereceğini hep birlikte göreceğiz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yarın Beştepe Külliyesi’nde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum’la birlikte yapacağı açıklama öncesinde yüksek enflasyonun önümüze koyduğu olguları göz önünde tutmakta yarar var.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay’ın mutlu günü

Ankara geçen hafta protokol ağırlığı taşıyan konuklara rağmen sade bir nikah törenine sahne oldu. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın oğlu Mustafa Emin, Zeynep Çelik ile dünya evine girdi. Yaklaşık 2 bin davetlinin katıldığı ATO Congressium’daki nikah törenine KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Azerbaycan Başbakanı Ali Esedov, KKTC Başbakanı Ünal Üstel de katıldı.

Mamak Belediye Başkanı Murat Köse’nin kıydığı nikahta şahitlikleri Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, AK Parti Genel Başkan Vekili Binali Yıldırım, Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici, yaptılar. Gelişi uzun süre beklenen Cumhurbaşkanı Erdoğan kabine toplantısının uzaması nedeniyle nikaha katılamadı.

Abdulkadir Selvi

Tunç Soyer Tarkan'ı gölgeledi

Tarkan muhteşem bir konser verdi. Ama biz Tarkan'ın konserini değil, Tunç Soyer'in konuşmasını tartışıyoruz.

Tunç Soyer, Tarkan'a konser verdirerek çok iyi bir iş yaptı ama kendi başarısını kendi eliyle gölgeledi.

Ne yaptı? İzmir'in, Yunan işgalinden kurtuluşunun yüzüncü yıldönümünde işgalci Yunanistan'ı değil, Osmanlı'yı hedef aldı.

Sanki İzmir'i işgal eden Yunan değil, Osmanlıymış gibi.

Sanki İzmir'den denize döktüğümüz Yunan değil Osmanlıymış gibi hareket etti.

Sanki Yunan bayrağı indirilip Türk bayrağı çekilmemiş gibi konuştu.

İzmir'i kurtaran paşaların Osmanlı paşası olduğunu unutmuş gibi hareket etti.

Türk-Yunan dostluğuna inanabilirsiniz.

Ama bu tarihi çarpıtma hakkını kimseye vermez.

O savaşta İzmir, Yunan işgalinden kurtarıldı.

Tunç Soyer, çıktığı canlı yayında ise işi daha da batırdı.

'TÜRKİYE' DİYEMEMEK

Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerilim sorulduğunda , "Ben Atatürk'ün partisinin belediye başkanıyım. Bana böyle bir soruyu soramazsınız. Elbette ki ülkemin yanındayım" diye gürlemesi beklenirken o "Türkiye'nin yanındayım" bile diyemedi.

Tunç Soyerler olduğu sürece Erdoğan bu ülkede daha çok seçim kazanır.

KILIÇDAROĞLU'NUN MESAJININ 6 ADRESİ

KILIÇDAROĞLU zaman zaman öfke patlamaları yaşıyor. Kimi zaman bazı gazetecileri kimi zaman da bazı anket firmalarını hedef alıyor. Ama bu kez CHP'yi hedef aldı. Hatta bu kez doğrudan CHP'de yönetime yakın bazı isimlere mesaj verdi. "Ya bana katılın ya da önümden çekilin demiştim. Onu da netleştireyim. Kendi yol arkadaşlarıma dedim" dedi. Kılıçdaroğlu, bu çıkışı ilk olarak 26 Nisan tarihli CHP grubunda yapmıştı. Hazırladığı yazılı konuşmayı yapmayacağını belirtip kürsüden manifesto gibi bir çıkış yapmıştı.

Bu kez 5'li çetelerle, bazı sermayedarlarla görüşen arkadaşlarına sesleniyordu. Kendisine karşı yapılan bir operasyondan söz ediyordu. Kılıçdaroğlu neyi kastediyor diye kulislere kulak verdim.

CHP İÇİNE

1- Kılıçdaroğlu, 6'lı ortak masanın cumhurbaşkanı adayı olmak istiyor. Ancak aday olmasını istemeyen güçler olduğunu görüyor. Bunların arasında, muhalif medyadan isimlerin ve CHP'deki yöneticilerin kimler olduğunu tek tek biliyor. Adaylığını engellemeye çalışanlara mesaj veriyor.

İŞADAMLARINA

2- Ekrem İmamoğlu ya da Meral Akşener'e yakın olan, Mansur Yavaş'ı destekleyen işadamlarına sizi 5'li çete ile aynı görüyorum diyor.

3- Son dönemlerde büyük şirketleri, önemli medya kuruluşlarını ziyaret eden, işadamlarıyla yemekte buluşan bazı CHP yöneticilerinin, "Biz iktidara geliyoruz. Bizimle çalışın. Bize destek verin" diye üstü kapalı tehditlerde bulundukları konuşuluyor. Bunlar Kılıçdaroğlu'nun kulağına gidiyor.

ÜÇ BÜYÜKELÇİYE

4- ABD, İngiltere ve Almanya büyükelçilerinin Kılıçdaroğlu'nun adaylığına karşı olduğu söyleniyor. Onlara mesaj veriyor.

5- 6'lı masaya ben adaylıkta kararlıyım. Gerekirse partimdekilerin dahi gözünün yaşına bakmam diyor.

MASAYA YUMRUĞUNU VURMALI

6- Kılıçdaroğlu'nun desteklediğim bir noktası var. Kulislerde CHP'li bazı büyükşehir belediyelerinden ve CHP yönetiminden bazı isimlerin işadamlarıyla buluşmalarını sıklaştırdıkları konuşuluyor. Bir kısmının Kılıçdaroğlu'na karşı adaylara kaynak oluşturmaya çalıştığı söyleniyor. Bir havuzdan söz ediliyor. Kılıçdaroğlu hem kendine yakın hem kendisinin karşısında olan bu isimlerin ilişkilerinden rahatsız olduğu ifade etmeye çalışıyor. CHP iktidar olmadan, İSKİ'yi aratacak ilişkilerin içine girilmesini

engellemeye çalışıyor. Bu açıdan Kılıçdaroğlu'nu destekliyorum. Ama bu üstü kapalı tweet'ler atarak olmaz, lider olarak masaya yumruğunu vurarak önlenir.

BİRİLERİ GAZETECİLERİ TROLLÜYOR

CHP'li Gürsel Tekin'in, CHP ile İYİ Parti arasında fırtınalar koparan HDP'ye bakanlık verilebilir açıklamasının üzerinden 1 hafta, İYİ Parti'nin Barış Yarkadaş hakkında suç duyurusunda bulunmasına neden olan ihale tartışmasının üzerinden ise 6 gün geçti.

Gürsel Tekin'in HDP açıklamasının İYİ Parti'de meydana getirdiği infiali görünce, Koray Aydın'ın, Yavuz Ağırlioğlu'nun, Müsavat Dervişoğlu'nun üst üste yaptığı açıklamaları takip edince, hele hele Akşener'den, "HDP'nin olduğu masada biz olmayız" çıkışı gelince krizin büyüdüğünü anladık.

KILIÇDAROĞLU ARADI MI

O zaman Kılıçdaroğlu zaman kaybetmeden Meral Akşener'i arar, iki lider olaya el koyar ve kriz büyümeden önlenir diye düşündük. İki lidere yakın isimleri arayıp sık sık, "Görüştüler mi?" diye sorduk.

Biz iki liderin yangını büyümeden söndürmelerini beklerken, Barış Yarkadaş'tan İYİ Parti'yi sarsan çıkış geldi. Sanki ateşe benzin dökmüş gibi oldu. İYİ Parti, Yarkadaş hakkında suç duyurusunda bulundu.

O arada bir son dakika haberi verildi. Kılıçdaroğlu ile Akşener'in görüştüğü ve krize el koydukları söylendi. Bazı haber kanalları altyazı geçmeye başlayınca İYİ Parti ve CHP yöneticilerinin telefonları susmak bilmedi. Herkes iki liderin görüşmesini soruyordu. Ama haber doğru çıkmadı.

YARKADAŞ'IN ELİNDEKİ DOSYALAR

Bu arada kavga tam gaz devam ediyordu. İYİ Partililer, Barış Yarkadaş'ın geri adım atmasını beklerken, Yarkadaş elinin boş olmadığını gösterdi. Küt diye bir ihale dosyasını ortaya koydu. Barış Yarkadaş'ın elinde bazı ilçe belediyelerinin de aralarında bulunduğu ihale dosyalarının olduğu söyleniyor. Gazeteci sağlamlılığı ile Yarkadaş'ın sadece bir dosyanın ucunu gösterdiği ifade ediliyor. Barış Yarkadaş'ın elin sağlam, "Turpun büyüğü heybede" deniliyor.

HDP TARTIŞMAYA GİRDİ

Bu arada HDP de tartışmaya sert bir giriş yaptı. HDP ile İYİ Parti birbirine girdi. CHP-İYİ Parti arasındaki gerilim CHP-İYİ Parti-HDP üçgeninde bir kavgaya dönüştü.

Biz bu arada iki partiyi de arayıp "Kılıçdaroğlu ile Akşener görüştü mü?" diye sormaya devam ediyorduk. Bu arada yeni bir "Kılıçdaroğlu-Akşener görüştü, krize el koydu" haberiyle karşı karşıya kaldık.

Ciddi gazeteciler, CHP kulislerine hâkim meslektaşlarımız veriyordu bu haberleri.

Bir kez daha kaynaklarımıza döndük. İkinci kez görüşmediler yanıtı ile geri püskürtüldük.

Anladık ki CHP içinde birileri iki lider görüştü diye gazetecileri trollemeye çalışıyor.

İKİ LİDER GÖRÜŞMEDİ

Ama işin gerçeği iki lider hâlâ görüşmediler.

Belki görüşürler belki de 14 Eylül Çarşamba günü Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın düzenleyeceği tarım şurasında bir araya gelirler.

Bitmeyen kriz yoktur. Zaten zamana yayıldığı için eski ivmesini kaybetti ama Kılıçdaroğlu neden Akşener'i aramadı diye sorduğumda, "Acil görüşmeyi gerektirecek bir durum görmediği için aramadı. Gerek gördüklerinde önümüzdeki günlerde görüşürler" yanıtını aldık.

Kılıçdaroğlu, bu durumu bir kriz hali olarak değerlendirmemiş.

İbrahim Kahveci

Ekmek parası!

Bundan tam 4 yıl önce... Haziran 2018'de 14 milyon 570 bin ücretli çalışanın ortalama brüt ücreti 3.287 TL idi. Bugün ise ücretli çalışan sayısı 16 milyon 968 bine çıkmış durumda. Ve ücretli çalışanların aylık brüt ücreti 8.588 liraya ulaştı.

Bu veriler Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) ait. Yani işverenlerin resmi beyanı bunlar... Anket vs değil.

Ücretler son 4 yılda 100 liradan 261,3 liraya yükselmiş ama aynı dönemde TÜİK'e göre enflasyon 273,6 lira olmuş. Oysa ücretli kesimi ilgilendiren gıda fiyatları ise 100 liradan 315,1 liraya çıkmış. Kısacası şu: TÜİK verilerine göre bile gıda fiyatlarında çalışanlar artık yüzde 20 fakirleşmiş durumda.

Ama durun... Dedim ya bunlar TÜİK verileri.

Biliyorsunuz ki TÜİK'in enflasyon verileri çok su kaldırıyor.

Gelin TÜRK-İŞ'in açlık sınırına bakalım: Haziran ayında 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 6.391 lira... Aylık 8.588 lira çalışanın net maaşı ise 6.450 lira... **Yani bu ülkede tüm çalışanlar sadece** açlığını gidermek için çalışır duruma gelmişler.

Peki 4 yıl önce neymiş?

2018 Haziran ayında açlık sınırı 1.714,35 lira. SGK verilerine göre ise aylık ortalama brüt ücret 3.287,40 lira. Bu brüt ücretin net karşılığı ise 2.433 lira.

Bu rakamlar ne diyor biliyor musunuz? **2018 yılında ülkemizde bir çalışan 4 kişilik bir ailesini açlık sınırı ile doyurduktan sonra parasının yüzde 42'si kendinde kalıyormuş.** Oysa bugün sadece açlık sınırına çalışıyor. O kalan yüzde 42 maaş uçmuş - gitmiş...

Haziran sonunda asgari ücrete yapılan %30 zammı dediniz... İyi ama kaybettiğiniz zaten yüzde 42 ve sonraki aylarda gelen zamlar ne olacak?

Gelin işi İTO-TÜİK karışımı ekmek fiyatı üzerinden izah edelim. Neden İTO ve TÜİK? Çünkü TÜİK bu yılın Nisan ayında madde sepeti fiyatlarını yayınlamayı kesti...

Biz de şöyle yapıyoruz: Haziran 2018- Nisan 2022 arası ekmek fiyatını TÜİK'den alıp, bunun üzerine son 2 aylık İTO fiyat artışını ekliyoruz.

Durum şu: 1kg ekmek 2018 Haziran ayında 4 lira 52 kuruş iken 2022 Haziran ayında 16 lira 66 kuruş ediyor.

Haziran 2018'de ülkemizde net ortalama maaş geliri 2.433 liraya ile tam 538 kg ekmek alınabiliyordu. Haziran 2022'de ise 6.450 lira net ortalama ücret geliri ile artık 412 kg ekmek alınabiliyor.

Çalışanların son 4 yılda ekmek kaybı yüzde 39'u bulmuş durumda.

Gelin bu hesabı bir de asgari ücret üzerinden yapalım:

2018 Haziran ayında bir asgari ücretli 1.603 lira net maaşı ile 355 kg ekmek alabiliyordu. Bu ekmek haziran 2022'de 271 kg seviyesine düştü. Ve asgari ücrete yapılan son zamla 5500 lira ücrete ulaştık ama ağustos ayı itibari ile asgari ücretle alınan ekmek yine 311 kg ediyor.

Nereden bakarsanız bakın çalışanın ekmek alım gücü son zamma rağmen düşmüş durumda. Hatta **asgari ücretin son zammı bile çalışanın ekmek alım gücünü daha ağustos ayında yüzde 10 azaltmış oldu.**

Şimdi sizlere bir soru sorarak konuyu bırakacağım:

Boğaz tokluğuna kim çalışır?

Lütfen cevabınızı seçmen tercihleri eşliğinde veriniz?

	Kayıp %	Haz.22	Ekmek alım gücü	Haz.18	Ekmek alım gücü
Ortalama ücret	-39,0	6.450	387	2.433	538
Asgari ücret	-39,0	4.250	255	1.603	355
Ekmek fiyatı kg		16,66		4,52	

12 Eylül 2022, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Kral Charles'ın bilinmeyen hastalığı

Kral 3. Charles, tahta oturur oturmaz verdiği talimatlarla dünya kamuoyunun gündemine oturdu. Bu talimatların en çok konuşulana ise, oğlu prens Harry'ye **"Sakin Megan'ı cenazeye getirme"** diye verdiği talimattı. Harry'nin Amerikalı karısı, çeşitli mülakatlarda Saray ile ilgili kırıncı sözler söylemişti. Bu arada Kral Charles'ın parmaklarının şiş ve kırmızı olması spekülasyonlara neden oldu. **Kral'ın bilinmeyen bir hastalığının olduğu ve en kısa sürede tahtını oğlu William'a devretmeyi düşündüğü söyleniyor.**

Geçtiğimiz günlerde İngiliz Başbakanı değişti ve bunu onaylayan kraliçe öldü. **Şimdi ülke çok soğuk bir kışa hazırlanıyor.** Gerekli önlemler alınmazsa İngiltere'nin dörtte birinin soğukta kalacağı belirtiliyor. Tabi bir yandan da İngiltere'nin yerleşik düzeni, tüm Avrupa'yı Rusya'ya karşı kışkırtmaya devam ediyor. Hatırlanacağı gibi Putin, gerçek bir savaş durumunda ilk bombalanacak şehrin Londra olduğunu ilan etmişti. Yani kraliçe de değişse, başbakan da değişse İngiltere tarihsel alışkanlıklarından vazgeçmiyor.

AVRUPA'NIN KADERİ BU ZİRVEDE

ABD ve İngiltere'nin kışkırtması ve talimatları sonucunda kendini enerji ve gıda krizine sokan Avrupa'nın geleceği Özbekistan'da görüşülecek. **Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Şanghay Beşlisi zirvesinde Putin ile yapacağı görüşme merakla bekleniyor.** Putin Karadeniz'den yapılan tahıl sevkiyatının sadece Avrupa ülkelerine gönderildiğini ve fakir ülkeleri gözden çıkartıldığını seslendirmişti. Ayrıca şu anda sevkiyatı yapılan tahılların sadece Ukrayna tahılı olduğu ve Rusya tahılının hiç devreye girmediğini belirtmişti. Bütün bunlara Erdoğan da hak vermişti. Şimdi yönetim krizi yaşayan Avrupa, bir karar vermek zorunda. Rusya'ya karşı ambargo koymaya devam ederse enerji krizinin yanında bir de gıda krizi yaşayacak. Göz göre göre Avrupa'nın kendini karanlığa gömmesini insanın akli almıyor.

SOYER'İN TARİHİ YANILGISI

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in, İzmir'in Kurtuluş Günü'nde Osmanlı'yı ihanetle suçlaması ve Yunanistan'dan hiç bahsetmemesi, aklıma beş yıl önce Murat Bardakçı ile NTV'de yaptığımız bir programı getirdi. Bu programda Bardakçı, açık ve net bir şekilde Atatürk'ün Samsun'a Vahdettin'in talimatıyla gittiğini,

bunun detaylı olarak '**planlanmış bir Osmanlı Devleti operasyonu**' olduğunu belgeleri ile açıklamıştı. Bir belediye başkanı tarihi konularda haddi aşan açıklamalar yapmamalıdır. Onun için önemli olan İzmirliyle yapacağı hizmettir. İzmir, CHP'nin ve Tunç Soyer'in hizmet anlayışından çok şikayetçi. Ne yazık ki İzmir'in altyapı ve hizmet olarak çok geride kaldığını görüyoruz. **İzmirliyle Soyer'den hizmet bekliyor.** Bizi Ege ve Akdeniz kıyılarına hapsedmeye çalışan, teröristlere kol kanat geren Yunanistan'a göz kırpmak, ecdadına hakaret etmek bir belediye başkanının asli görevi olmamalı.

ASGARİ ÜCRETİLİYE KONUT MÜJDESİ

Dünya pandeminin yaralarını sarmadan kucağında Ukrayna-Rusya savaşını buldu. Bu krizler beraberinde tedarik ve enerji krizini doğurdu. Bunların sonucunda da dünya enflasyon canavarı ile yüzleşti. Türkiye'de sabit gelirliyle artan konut fiyatları ve fahiş kiralardan çok şikayetçi. Cumhurbaşkanı Erdoğan bu soruna yönelik cumhuriyet tarihinin en büyük konut projesi ile neşteri vurdu. Tam 362 milyarlık bir yatırım. Bu yatırımın sektöre etkisi ise 1.5 trilyonu geçecek. 100 bin kişiye yeni iş alanı açılacak ve 1 milyon kişi sağlıksız koşullardan güvenli evlere kavuşacak. En önemlisi asgari ücretliyle ev sahibi olma umudu doğdu. Bunun bir de sanayi boyutu var. 10 bin yeni sanayi sitesi kurulacak. Umarım kısa sürede sonuçlanır ve bu küresel soruna dünyaya örnek olacak bir çözüm buluruz.